

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. CH.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2013, č. j. OAM-36/DS-PR-LE05-NV-2013, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2013, č. j. 2 A 46/2013 - 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2013, č. j. OAM-36/DS-PR-LE05-NV-2013, žalovaný rozhodl, že se žalobci nepovoluje vstup na území České republiky ve smyslu § 73 odst. 4 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že vstup žalobce na území České republiky není možný s ohledem na možnost ohrožení veřejného pořádku, protože žalobce nedisponuje vízem ani povolením k pobytu. Platnost krátkodobého víza vydaného žalobci zastupitelským úřadem České republiky v Damašku totiž uplynula 13. 12. 2012.

[2] Žalobce po svém vstupu na české území využil tohoto víza k cestě do Švédského království, kde požádal o udělení mezinárodní ochrany. Z toho žalovaný dovodil, že žádost žalobce o české vízum byla pouze účelová s cílem využít toto vízum k cestě do jiného státu schengenského prostoru. Ze Švédska byl žalobce předán do České republiky jako státu příslušného k rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 17. 6. 2013, tedy

v době, kdy již nedisponoval platným vízem ani povolením k pobytu. Zde dne 20. 6. 2013 žalobce opět požádal o mezinárodní ochranu. Žalovaný po posouzení popsaneého skutkového stavu dospěl k závěru, že žalobce se pokouší zneužít azylovou proceduru k tomu, aby mohl vstoupit na území České republiky a odtud neoprávněně pokračovat do jiné země schengenského prostoru. Tento postup podle žalovaného zakládá důvodnou domněnku, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, protože už sama absence platného povolení pobytu či víza může být důvodem k rozhodnutí o nepovolení vstupu na území. Toto rozhodnutí žalobce napadl u Městského soudu v Praze žalobou.

[3] Městský soud rozsudkem ze dne 17. 7. 2013, č. j. 2 A 46/2013 – 18, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 – 20, dospěl k závěru, že žalobce řádně podal svou žádost o mezinárodní ochranu již v době svého legálního pobytu ve Švédsku. Dle článku 16 odst. 1 Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin II“), je Česká republika povinná žalobce převzít a dokončit posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Vůbec se tak neuplatní § 73 zákona o azylu, na jehož základě žalovaný rozhodl.

[4] Soud dále uvedl, že řízení o mezinárodní ochraně je zahájeno již podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v jiném státě Dublinského systému a české orgány jsou povinny v případě převzetí žadatele o mezinárodní ochranu v započatém řízení pokračovat. Pokud byl žalobce do České republiky předán švédskými úřady na základě nařízení Dublin II, nelze usoudit, že na české území hodlal vstoupit bez právního titulu. Úvahy žalovaného o zneužití azylové procedury pak městský soud shledal spekulativními, neboť nebyly podepřeny žádným skutkovým zjištěním. Uložil tak žalovanému, aby žalobci umožnil vstup na území České republiky a s ohledem na řízení o žádosti o mezinárodní ochranu jej převedl do příslušného příjímacího střediska.

[5] Proti tomuto rozsudku městského soudu žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Stěžovatel ve své včasné kasační stížnosti uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“); namítl tedy nesprávné posouzení právní otázky městským soudem.

[7] Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by § 73 zákona o azylu na posuzovanou věc nedopadal. Česká republika přijala žádost Švédska o převzetí žalobce v době, kdy žalobce již neměl platné vízum. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že absence právního titulu ke vstupu na území státu může být důvodem pro rozhodnutí o nepovolení vstupu na území České republiky. Navíc existuje důvodná domněnka, že žalobce jednal účelově, protože vízum vystavené Českou republikou nepoužil k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice, ale k žádosti ve Švédsku. Nařízení Dublin II sice neukládá žadatelům o mezinárodní ochranu povinnost požádat o udělení ochrany v zemi

vstupu, neobsahuje ovšem ani úpravu samotného řízení o udělení mezinárodní ochrany v zemi vstupu. Tu nechává na jednotlivých státech.

[8] Městským soudem konstruovaná možnost pokračovat v České republice v řízení o udělení mezinárodní ochrany započatém v jiném státu EU porušuje platné právo; žadatelé převzatí na základě nařízení Dublin II nemají jiné právní postavení než ostatní žadatelé v tranzitním prostoru. I v jejich případě je třeba postupovat podle příslušných ustanovení zákona o azylu, a to včetně § 73. Možnost pokračovat v řízení o udělení mezinárodní ochrany také naráží na překážku věci rozhodnuté: i v České republice jsou řízení, v nichž nepřislusnost vyjde najevo, ukončována rozhodnutím.

[9] Žalobce se do České republiky nevrátil dobrovolně, jak tvrdí městský soud, ale byl předán. Česká republika musí posoudit žádost žalobce, neznamená to ovšem, že by mu musel být povolen vstup na její území. Tím spíše, že žadatel v tomto případě nemá vízum, či jiné platné povolení k pobytu. Městský soud navíc věc posoudil v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, neboť jím odkazované rozhodnutí ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 Azs 11/2013 – 20, bylo překonáno pozdějším rozsudkem ze dne 10. 4. 2013, č. j. 3 Azs 53/2012 – 41.

[10] Stěžovatel nakonec poukázal na to, že mu městský soud uložil povinnost uhradit žalobci náklady řízení ve výši 34 Kč. Výrokem, kterým by soud zrušil napadené rozhodnutí, odpadne i žalobcův úspěch ve věci a tedy i právní důvod plnění. Stěžovatel od Nejvyššího správního soudu žádá, aby rozhodl o povinnosti žalobce vrátit mu tuto částku, nebo aby městskému soudu uložil o této povinnosti rozhodnout. Nadto stěžovatel poukazuje na ne hospodárnost toho, že by měl žalobci platit bagatelní částku (k tomu odkazuje na přiměřené užití nálezů Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 25/12).

[11] Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

[12] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžejní pro posouzení kasační stížnosti je otázka, zda lze užít § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu na případy, kdy byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany předán do České republiky na základě nařízení Dublin II s tím, že Česká republika je příslušná k vyřízení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a tomuto žadateli v době předání na území České republiky již vypršela platnost víza opravňujícího ho k pobytu na území České republiky.

[16] Podle § 73 odst. 1 zákona o azylu cizince, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, policie předá, nejsou-li splněny důvody pro zajištění cizince podle zvláštního právního předpisu, do přijímacího střediska na mezinárodním letišti. Podle odst. 4 tohoto ustanovení pak ministerstvo o žádosti o udělení mezinárodní ochrany vydá rozhodnutí nejpozději do 4 týdnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem. Nerozhodne-li ministerstvo v uvedené lhůtě, umožní cizinci vstup na území bez rozhodnutí a dopraví jej do azylového zařízení na území. Do pěti dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně cizincem ministerstvo rozhodne, zda cizinci povolí vstup na území. Vstup na území nepovolí cizinci, a) u něhož nebyla spolehlivě zjištěna totožnost, b) který se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti, nebo c) u něhož se lze důvodně domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu, veřejné zdraví či veřejný pořádek.

[17] Protože právě otázka užití § 73 odst. 4 zákona o azylu v obdobných případech byla předložena rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, předseda devátého senátu usnesením ze dne 17. 9. 2013, č. j. 9 Azs 12/2013 – 15, přerušil řízení o kasační stížnosti stěžovatele do doby rozhodnutí rozšířeného senátu.

[18] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu o předložené věci rozhodl usnesením ze dne 19. 8. 2014, č. j. 5 Azs 9/2013 – 25 (dostupné na www.nssoud.cz). Podle tohoto rozhodnutí „§ 73 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se nevztahuje na žadatele o mezinárodní ochranu, kteří do schengenského prostoru přicestovali na schengenské vízum udělené jim Českou republikou, v době platnosti uvedeného víza požádali v jiném státě schengenského prostoru o mezinárodní ochranu a následně byli prostřednictvím letecké přepravy podle Dublinského nařízení předáni do České republiky jako do státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.“

[19] Ve svém rozhodnutí rozšířený senát uvedl, že z vlastního textu nařízení Dublin II, zákona o azylu a jejich systematického výkladu vyplývá, že § 73 zákona o azylu je možné použít pouze na úzkou skupinu cizinců, kteří požádali o mezinárodní ochranu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (v tomto případě letiště v jurisdikci České republiky). Neuplatní se tak na cizince, kteří tuto žádost nepodali v tranzitním prostoru českého mezinárodního letiště, nýbrž někde jinde, a sice v jurisdikci jiného členského státu schengenského systému. Právě podání žádosti v jiném členském státě je rozhodným právním jednáním, které cizince „vtáhne“ do procedury upravené nařízením Dublin II a které je rozhodné i pro řízení o mezinárodní ochraně před českými správními úřady. Nic na tom nemění pozdější jednání žadatelů, kteří pak na území České republiky svou žádost upřesní, konkretizují, modifikují, uvedou v rámci ní další skutečnosti, anebo dokonce pokud formálně vzato vůči českým úřadům podají žádost ještě jednou, nicméně ve svém jádru založenou na týchž důvodech, které uplatnili v původní žádosti podané v jiném státě schengenského prostoru. Ve zbytku lze účastníky řízení odkázat na citované rozhodnutí rozšířeného senátu.

[20] Nevztahuje-li se na žalobce § 73 odst. 1 zákona o azylu, protože žalobce nespadá do rozsahu působnosti tohoto ustanovení, nelze na něho aplikovat ani odst. 4 téhož paragrafu, neboť ze systematického začlenění odst. 4 do § 73, rubrikovaného jako celek nadpisem „Řízení v přijímacím středisku na mezinárodním letišti“, je zjevné, že se i tento odstavec

vztahuje toliko na ty osoby, které spadají do rozsahu působnosti § 73 zákona o azylu vymezeného v jeho odst. 1.

[21] Tyto závěry přesně dopadají i na projednávanou věc. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu ve Švédsku, které jej předalo do České republiky jako státu příslušného k rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel již svou žádostí ve Švédsku zahájil řízení o udělení mezinárodní ochrany. Po dobu tohoto řízení měl právo pobývat na území České republiky (§ 3d odst. 1, § 72 zákona o azylu). Citovaná ustanovení zákona o azylu sice předvídají výjimky z práva pobývat na území státu, žádná z nich však nebyla v případě žalobce naplněna.

[22] Protože se na žalobce § 73 odst. 4 zákona o azylu nevztahuje, bylo rozhodnutí stěžovatele nezákonné. Právě odkazem na toto ustanovení totiž stěžovatel odůvodnil své rozhodnutí nepovolit žalobci vstup na území České republiky. Jelikož Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se § 73 zákona o azylu na věc stěžovatele vůbec nepoužije, nezabýval se dále argumentací stěžovatele, která měla odkazem na konkrétní skutkové okolnosti prokázat naplnění podmínek § 73 odst. 4 písm. c) zákona o azylu.

[23] K tvrzení stěžovatele, že je neefektivní, aby žalobci uhradil náklady žalobního řízení ve výši 34 Kč, může Nejvyšší správní soud stěžovatele pouze odkázat na výsledek řízení o kasační stížnosti. Městský soud na základě žalobního návrhu správně zrušil napadené rozhodnutí stěžovatele, žalobce tak měl ve věci úspěch a náklady na zaslání této žaloby byly vynaloženy důvodně. Pokud se stěžovatel domnívá, že důvodně vynaložené náklady v řízení před soudem jsou příliš nízké na to, aby je žalobci platil, měl stěžovatel tento problém předvídat a předejít mu především tím, že vydá rozhodnutí v souladu se zákonem. Vydání zákonné rozhodnutí je ostatně povinností stěžovatele; pokud tak neučinil, musí nést odpovídající následek.

V. Závěr

[24] Z výše uvedeného vyplývá, že městský soud věc posoudil správně. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, poslední věty, s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[25] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalobci v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

